

לכבוד,

עו"ד אלעד מן
שלום רב,

הנדון: בקשת חופש מידע בעניין פרסומים בכלי התקשורת אותם יזם דובר צה"ל שלך: מיום 11 בדצמבר 2021 ומיום 18 במאי 2022

1. ביום 11 בדצמבר 2021 פנית בבקשה לקבל פירוט על מלוא הפרסומים בכלי תקשורת (בישראל ובחו"ל) שהם פרי יוזמה או הצעה מטעם דובר צה"ל. הבקשה הוגשה במסגרת חוק חופש מידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק"). במענה לפנייתך נמסר, שלא ניתן להיעתר לבקשה, משום שמסירת המידע עלולה להביא לשיבוש תפקודו התקין של מערך דובר צה"ל בהתאם לסעיף 9(ב)(1) לחוק, ולפגוע באינטרס עסקי בעל ערך כלכלי של כלי התקשורת בהתאם לסעיף 9(ב)(6) לחוק. כן צוין, שחלק מן המידע המבוקש מפורסם לרבים בכלי התקשורת וניתן לעיין בו. על כן הבקשה נדחתה גם בהתאם לסעיף 4(8) לחוק.
2. ביום 18 במאי 2022, שבת ופנית בעניין, תוך הצגת נימוקים הקשורים בחריגים הקבועים בחוק, והתייחסות כללית לפעילות דובר צה"ל. אף לאחר בחינה של הדברים, נמצא שלא ניתן להיעתר לבקשה.
3. כאמור במענה לפנייה, מסירת המידע המבוקש מקימה חשש מפני הימנעות של כתבים מפנייה בבקשת חופש מידע למערך דובר צה"ל, באופן שעלול להוביל להעדפת ערוצים בלתי פורמאליים על פני ערוצים פורמאליים. בנוסף, חשיפת המידע תפגע ביכולת של דובר צה"ל להתנהל בזירה התקשורתית בהתאם לפרקטיקות הדוברות המקובלות במגזר הציבורי. משמעות הדבר, היא פגיעה בפועל ביכולת של דובר צה"ל לממש את ייעודו – הנגשת מידע לציבור תוך הצגת עמדת צה"ל. בכך יש כדי לגרום לשיבוש תפקודו התקין של דובר צה"ל ברף שנקבע בפסיקה. בנוסף, מסירת המידע יכולה לפגוע ביחסי האמון המיוחדים בין הכתבים ועשויה גם לחסות תחת חיסיון עיתונאי.
4. לא רק זאת, אלא שבמסירת המידע יש משום פגיעה באינטרס כלכלי של גופי התקשורת, שכן היא מלמדת על טיב המידע המצוי בידי העיתונאים ועל הנושאים בהם הם עוסקים, לרבות נושאים "בלעדיים". העברת המידע אף מקימה חשש לחשיפת שיטות העבודה של העיתונאים, הן ביחס לחשיפת מקורות קיימים, והן ביחס למחקרים פוטנציאליים עתידיים. על כן, ברור כי גילוי המידע עלול לפגוע באינטרסים עסקיים, מקצועיים וכלכליים של העיתונאים, כפי שנקבע מפורשות בחוק. אף טעם זה מביא לדחיית הבקשה.
5. ויובהר, כי אף אם הפנייה מצביעה לכאורה על אינטרס מסוים בפרסום המידע, אין די בכך כדי להצדיק הפרסום, מקום בו חלים חריגים אשר נקבעו בחוק, המעניקים עדיפות לאינטרסים ציבוריים אחרים, המצדיקים הימנעות מהעברת מידע.
6. עוד יצוין, כי עמדתנו זו, ביחס לשני הסייגים הקבועים בסעיפים 9(ב)(1) ו-9(ב)(6) לחוק, מבוססת גם על חוות דעתו של המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (ציבורי-חוקתי), ביחס לנושא דומה במהותו (הזמינה גם במרשתת).
7. מכל מקום, כאמור בתשובתנו, חלק מן המידע המבוקש על ידך מפורסם לרבים, בין היתר בכלי התקשורת בהם פורסם, או ניתן לאיתור באמצעות פניה לגופים מסחריים העוסקים בכך. על כן, לא מצאנו לקבל את טענותיך בהקשר זה, ועודנו עומדים על התקיימותו של סייג זה אשר מצטרף לסייגים האמורים לעיל.

8. לפני סיום, נשוב ונטעים כי יחידת דובר צה"ל היא גוף דוברות ממלכתי האמון על העברת המידע אודות פעילות צה"ל לציבור, בין היתר, באמצעות כלי התקשורת. דובר צה"ל פועל מול כלל כלי התקשורת, תוך מתן מידע מהימן במהירות המרבית, במקצועיות, בהוגנות ובשוויוניות, ללא משוא פנים. מדיניות דובר צה"ל מבוססת בראש בראשונה על שיקולים מבצעיים-ביטחוניים, ומצטרפים אליהם מעת לעת גם שיקולים מקצועיים נוספים. זאת, במטרה להציג את המידע הרלוונטי לציבור, תוך שקיפות מלאה.
9. ככלל, אירועים מבצעיים ופעילותו השוטפת של דובר צה"ל, המהווים את נפח העבודה העיקרי בדובר צה"ל, מדובררים לכל אמצעי התקשורת הרלוונטיים. לצד זאת, במקרים מסוימים הנוגעים לכתבות או ראיונות, שאינם בעלי ערך חדשותי מיידי, נוהג דובר צה"ל בהתאם לפרקטיקת עבודה המקובלת בקרב כלל דוברי הגופים הציבוריים בישראל, של מתן בלעדיות. זאת, תוך הקפדה כי לכלי התקשורת השונים יוצעו או יינתנו כתבות דומות במהותן, גם אם לא זהות, ביחס לנושא הכתבה. כך שאין בפרקטיקה הזו משום פגיעה כלשהי בעיקרון השוויון.
10. בברכה,

מוסקוביץ ומבצעים צה"ל	צופיה אסטרטגיה	סא"ל, רע"ן ב/דובר
-----------------------------	-------------------	-------------------------